

אולימפיאדה בעברית

שמיעה / כיתה ט'

קוד תלמיד _____

ארכיאולוגיה בישראל

בכל מקום בעולם יש אנשים שמתעניינים בארכיאולוגיה. בישראל המצב מיוחד: הרבה מקומות בארץ הם אתרים ארכיאולוגיים, ויש במקומות האלה ממצאים היסטוריים. כל ישראלי יכול להיות "ארכיאולוג", כי לפעמים ליד כל בית אנשים יכולים למצוא באדמה דברים היסטוריים. אנשים מכל העולם - פרופסורים, סטודנטים בני נוער ועוד - באים לארץ בקיץ, ועובדים בחפירות ארכיאולוגיות: הם מחפשים באדמה בתים עתיקים, כלים ומטבעות כסף בני אלפי שנים. האנשים האלה עובדים קשה מבוקר עד ערב בשמש הקיץ החמה. יחד עם זאת כשהם חוזרים הביתה, הם מספרים בישראל היה טוב מאוד.

למה הם אומרים את זה?

יש אנשים, שמחפשים עבודה מעניינת ולא רגילה. יש אנשים, שאוהבים ללמוד דברים חדשים או מחפשים קשר להיסטוריה. הם מרגישים שארכיאולוגיה נותנת להם קשר חזק יותר להיסטוריה. הם אומרים בהומור: "קל יותר לחפש את העבר באדמה, מאשר לחשוב מה לעשות עם הבעיות של היום."

הקשב לקלטת פעם אחת וענה נכון או לא נכון

1.	אנשים בישראל לא לומדים ארכיאולוגיה	נכון / לא נכון
2.	ארכיאולוגים יכולים לעבוד בהרבה מקימות בישראל	נכון / לא נכון
3.	אנשים שבאים לעבוד בחפירות ארכיאולוגיות רוצים הרבה כסף	נכון / לא נכון
4.	אנשים שרוצים לעבוד בארכיאולוגיה באים לישראל בקיץ	נכון / לא נכון
5.	באתרים ארכיאולוגיים אין היסטוריה	נכון / לא נכון
6.	אנשים שאוהבים ללמוד לא עובדים בארכיאולוגיה	נכון / לא נכון
7.	בכול העולם יש אנשים שאוהבים בארכיאולוגיה	נכון / לא נכון
8.	מטבעות כסף שמוצאים ארכיאולוגים בישראל הם בני אלפי שנים	נכון / לא נכון
9.	אנשים שעובדים בארכיאולוגיה מרגישים קשר חזק להיסטוריה	נכון / לא נכון
10.	לפי הטקסט ארכיאולוגיה היא עבודה מעניינת	נכון / לא נכון

הקשב לקלטת פעם נוספת ובחר את התשובה הנכונה

1. בישראל כל האנשים יכולים להיות "ארכיאולוגים" כי...
 - א. בכל אוניברסיטה בישראל לומדים ארכיאולוגיה.
 - ב. בישראל יש דברים היסטוריים בכול מקום.
 - ג. ישראלים אוהבים לחפש ממצאים ליד הבית.
 - ד. בישראל אין ארכיאולוגים.
2. מה לפי הטקסט ארכיאולוגים מחפשים באדמה
 - א. מטבעות כסף, בתים וכלים עתיקים.
 - ב. כסף.
 - ג. ספרים עתיקים.

ד. דברים מודרניים.

3. כמה זמן ביום עובדים הארכיאולוגים?

א. שלוש שעות.

ב. שמונה שעות כל יום.

ג. מבוקר עד ערב.

ד. רק בערב.

4. אנשים שבאים לעבוד בארכיאולוגיה בישראל מספרים אחר-כך שהייתה להם חופשה טובה כי...

א. הם עבדו קשה מבוקר עד ערב.

ב. הם עשו עבודה מעניינת.

ג. הם אנשים לא נורמאליים.

ד. הם סטודנטים.

5. אנשים שבאים לארץ לעבוד בארכיאולוגיה הם ...

א. כולם ילדים.

ב. סטודנטים, פרופסורים ועוד.

ג. אנשים שאין להם עבודה אחרת.

ד. רק ארכיאולוגים.

6. בטקסט הזה מדברים על "ממצאים". מה זה "ממצאים"?

א. דברים שארכיאולוגים מוצאים באדמה.

ב. הסטודנטים שמוצאים דברים שונים.

ג. אנשים שעובדים בארכיאולוגיה.

ד. בתים עתיקים.

7. מה לפי הטקסט עושים אנשים שאוהבים ללמוד דברים חדשים?

א. באים לישראל.

ב. מטיילים בעולם.

ג. משתתפים בחפירות.

ד. מחפשים עבודה מעניינת.

8. האנשים שרוצים לעבוד בארכיאולוגיה באים לישראל...

א. האביב.

ב. בקיץ.

ג. בבוקר.

ד. בערב.

9. למה האנשים עובדים בחפירות ארכיאולוגיות?

א. הם מחפשים בתים עתיקים, כלים ומטבעות כסף.

ב. הם מחפשים עבודה מעניינת והיסטוריה.

ג. הם מחפשים עבודה לקיץ.

ד. הם מחפשים חברים חדשים.

10. אנשים אומרים שקל יותר לחפש את העבר...

א. ללמוד היסטוריה באוניברסיטה.

ב. לעבוד קשה במקום אחר.

ג. לחשוב על הבעיות של היום.

ד. לטייל בעולם.

בהצלחה!

אולימפיאדה בעברית - שנת הלימודים תשס"י
דיבור / כיתה ט'

שם התלמיד

1. ספר על טלפון סלולרי (טלפון מובייל)? מה היתרונות והחסרונות של טלפון סלולרי בעולם המודרני? למה אנשים אוהבים טלפון? איך אתה משתמש בטלפון, מתי ולמה?
2. אתה צריך לעשות פרסומת של בית הספר שלך. ספר מה טוב ומה מיוחד בבית הספר? על מה אתה רוצה לספר בפרסומת של בית הספר? מה ואת מי כדאי לצלם בשביל הפרסומת?
3. אתה עושה טיול בקייב לחברים שלך מישראל. ספר מה יש לראות בקייב? לאן אתה רוצה ללכת עם החברים? איפה אתם רוצים לטייל? מה אתה רוצה לספר להם?
4. ספר מה אתה רוצה לראות בישראל? באיזו עיר ובאיזה מקום אתה רוצה לבקר ולמה? לאן אתה רוצה ללכת או לנסוע?
5. היום הרבה אנשים משתמשים באינטרנט. ספר במה עוזר אינטרנט לאנשים? מה ילדים יכולים לעשות בעזרת אינטרנט? מה המקום של אינטרנט בחיים שלך?
6. ספר על יום שבת. מה עושים ביום שבת? למה אומרים שזה יום מיוחד? מה צריך לעשות בשבת? מה עושים בשבת במשפחה שלך?
7. יש לך הרבה כסף ואתה רוצה לנסוע לטיול. ספר לאן אתה רוצה לנסוע ולמה? מה מיוחד במקום הזה? מה אתה רוצה לעשות שם?
8. הרבה אנשים אוהבים להתלבש יפה. ספר מה אתה חושב על מקום הבגדים בחיים של בן אדם. מה אתה אוהב ללבוש ומתי? מי קונה לך בגדים ואיפה אתה קונה בגדים?
9. ספר על חבר שלך או איש אחר חשוב בחיים שלך. האם אתה חושב שהוא איש טוב ומיוחד? במה הוא עוזר לך? מה אתם עושים יחד?
10. ספר על חג יהודי שאתה אוהב. ספר על המנהגים של החג. למה חוגגים את החג הזה? מה עושים ביום הזה בבית הספר? למה אתה אוהב את החג הזה?

סך הכול – 30 נקודות

בהצלחה!

אולימפיאדה בעברית הבנת הנקרא / כיתה ט'

קוד של תלמיד

כל תשובה נכונה נקודה אחת, אם נעשה תיקון והתשובה נכונה מקבלים רק חצי נקודה

טקסט מספר 1: מרים רות - סופרת ילדים

קרא את הטקסט

מרים רות כותבת סיפורים לילדים.

היא נולדה בסלובקיה בשנת 1910, ועלתה לישראל בגיל 21. מרים רות הייתה בקבוצה שבנתה את הקיבוץ "שער-הגולן", והייתה הגננת הראשונה בקיבוץ. היא למדה באוניברסיטה חינוך, פסיכולוגיה וספרות ילדים, וכתבה שלושה ספרי-תיאוריה על ספרות ילדים.

הספר הראשון שלה לילדים הוא "מעשה בחמישה בלונים". היא כתבה אותו רק בגיל 64. הספר הזה הוא עדיין פופולרי מאוד: הוא נמצא בכל גן ילדים, וכמעט כל ילד מכיר אותו. גם הספרים האחרים שלה: "הבית של יעל" ו"תירס חם" מפורסמים (פופולריים) מאוד.

מרים רות כותבת גם היום בגיל 93. את הספר האחרון שלה "החתולים של סבתא נעמי", היא כתבה בשנת 2002. ילדים בכל העולם קוראים את הספרים של מרים רות, גם בשפות כמו קוריאנית וערבית. למה הילדים אוהבים את הספרים של מרים רות? כי היא כותבת על עולם הילדים, וכל דבר פשוט של יום-יום, הוא סיפור מיוחד ודרמטי לילדים.

(עפ"י עיתון "זמן השרון" 03/04/25)

בחר את התשובה הנכונה:

1. מרים רות כותבת...

- א. ספרים לסטודנטים באוניברסיטה.
- ב. ספרים לילדים וספרי-תיאוריה על ספרות.
- ג. ספרים על פסיכולוגיה.
- ד. שירים בפולנית.

2. מתי מרים רות עלתה לישראל?

- א. בשנת 1910
- ב. בשנת 1931
- ג. בשנת 1993
- ד. בשנת 2002

3. מרים רות מתחילה לכתוב ספרים לילדים...

- א. בגיל 21.
- ב. אחרי האוניברסיטה.
- ג. בגיל 64.

ד. בגיל 93.

4. אנחנו יודעים שמרים רות פופולרית מאוד, כי...
א. היא כותבת ספרים גם היום.
ב. היא הייתה הגננת הראשונה בקיבוץ.
ג. הספר האחרון שלה זה "החתולים של סבתא נעמי"
ד. בכל גן ילדים יש את הספרים שלה, וילדים בכל העולם קוראים את הספרים.
5. בכל העולם קוראים את הספרים של מרים רות...
א. בעברית.
ב. באנגלית.
ג. בשפות שונות.
ד. רק בקוריאנית.
6. למה הספרים של מרים רות מפורסמים?
א. כי היא כותבת ספרים על עולם הילדים וילדים אוהבים אותם.
ב. כי היא כותבת על פסיכולוגיה של ילדים.
ג. כי היא כתבה שלושה ספרי-תיאוריה על ספרות ילדים.
ד. כי היא לא כותבת על החיים של יום-יום

טקסט מספר 2: מאיר דיזנגוף

קרא את הטקסט

הרחוב המרכזי של העיר תל-אביב הוא רחוב דיזנגוף.

על-יד רחוב דיזנגוף יש גן יפה - "גן מאיר", וגם אולפן מפורסם - "אולפן מאיר". המקומות האלה נקראים על-שם מאיר דיזנגוף - ראש העיר הראשון של תל-אביב.

מאיר דיזנגוף נולד בשנת 1861 ברוסיה. הוא היה ציוני, וחשב שהיהודים צריכים לגור בארץ-ישראל. דיזנגוף למד כימיה באוניברסיטה של פריז. בשנת 1892 הוא בא לארץ ישראל ובנה מפעל לבקבוקי יין. את היין עשו בשני מקומות: בעיר ראשון-לציון ובזיכרון-יעקב. אחרי כמה שנים סגרו את המפעל, ומאיר דיזנגוף חזר לרוסיה.

בשנת 1905 הוא עלה לארץ בפעם השנייה, וקנה אדמה על-יד העיר יפו. על האדמה הזאת בנו את תל-אביב בשנת 1909. מאיר דיזנגוף היה ראש העיר של תל-אביב עד יום מותו, בשנת 1936. התושבים של תל-אביב אהבו את מאיר דיזנגוף, כי הוא היה איש נעים, ועשה הרבה דברים חשובים בעיר. הוא תרם (נתן) את הבית שלו לעירייה והיום בתל-אביב יש מוזיאון יפה בבית של מאיר דיזנגוף.

בחר את התשובה הנכונה:

1. מאיר דיזנגוף הוא ...
א. רחוב בתל-אביב
ב. ראש העיר הראשון של תל-אביב
ג. אולפן מפורסם בתל-אביב
ד. נולד בשנת 1861 ברוסיה

2. מאיר דיזנגוף היה ציוני כי הוא חשב...
א. שכל היהודים צריכים לבוא לארץ-ישראל.
ב. שכל היהודים צריכים ללמוד כימיה באוניברסיטה
ג. שצריך לבנות מוזיאון בתל-אביב
ד. שבעיר ראשון-לציון עושים יין

3. מאיר דיזנגוף...
א. עלה לארץ ישראל בשנת 1892 ונשאר שם עד סוף החיים.
ב. עלה לארץ ישראל בשנת 1905 בפעם הראשונה.
ג. הגיע לארץ ישראל פעמיים - בשנת 1892 ובשנת 1905.
ד. לא היה בארץ ישראל

4. איפה בישראל עשו יין בימי מאיר דיזנגוף
א. בראשון-לציון ובזכרון-יעקב
ב. בתל-אביב
ג. במפעל של מאיר דיזנגוף
ד. בישראל לא עשו יין

5. מה יש היום בבית של מאיר דיזנגוף?
א. אולפן המפורסם בתל-אביב - "אולפן מאיר".
ב. היום הבית של מאיר דיזנגוף לא קיים.
ג. היום בבית של מאיר דיזנגוף עשו מוזיאון.
ד. אוניברסיטת תל-אביב

6. מאיר דיזנגוף קנה אדמה על-יד העיר יפו ועשו שם...
א. מפעל לבקבוקי יין.
ב. מוזיאון ישראל.
ג. עיר חדשה.
ד. גן ציבורי - "גן מאיר".

טקסט מספר 3: מה זה אהבה?

קרא את הטקסט

חנה מספרת: יש לי בן קטן בן 4. הילד אף פעם לא מרוצה. אני נותנת לו מתנות, קונה לו משחקים, עושה כל מה שהוא מבקש, אבל הילד תמיד רוצה עוד ועוד. מה לעשות?
הפסיכולוג עונה: הילד שלך לא מפסיק לבקש, ואת לא מפסיקה לתת. אנשים שנותנים לילדים שלהם כל מה שהם מבקשים, או קונים להם כל דבר שהם רוצים – מפנקים אותם. הורים כאלה חושבים שזאת אהבה – אבל זה לא נכון, זאת לא אהבה!

כאשר ילד מבקש מההורים הרבה ממתקים ומשחקים, הוא "רוצה להגיד להם": "שימו לב, משהו חסר לי!" הרבה הורים לא מבינים את זה, ובמקום לחשוב מה הילד צריך באמת, הם ממשיכים לקנות ולקנות...

אהבה היא הדבר החשוב ביותר לילד. אהבה היא יחס חם, הקשבה, סבלנות ותשומת לב ולא מתנות בלי סוף.

בחר את התשובה הנכונה:

1. מה חנה עושה כשהבן הקטן שלה מבקש משהו?
א. נותנת לו כל מה שהוא רוצה
ב. קוראת לפסיכולוג
ג. לא נותנת לא שום דבר
ד. חושבת מה חסר לו
2. ילד לא מרוצה הוא
א. ילד שלא רוצה הרבה מתנות
ב. ילד שמח
ג. ילד לא שמח
ד. ילד שרוצה הרבה דברים
3. מה אומר הפסיכולוג?
א. שכל הילדים רוצים לקנות משהו
ב. שצריך לקנות כל מה שהילד רוצה
ג. שאהבה היא לא מתנות בלי סוף
ד. שלא צריך לחשוב מה הילד צריך באמת
4. ילדים מבקשים כל הזמן מתנות, כי
א. הם באמת רוצים מתנות
ב. הם "רוצים להגיד" להורים שמהו חסר להם
ג. אין להם הרבה דברים
ד. הם אוהבים לקנות דברים
5. מה חושבים האנשים שנותנים לילדים כל מה שהם מבקשים?
א. שזאת אהבה
ב. שילדים צריכים הרבה דברים
ג. שצריך לתת לילד הרבה מתנות
ד. שילד צריך ללמוד טוב
6. מה הדבר הכי חשוב לילד?
א. סבלנות
ב. אהבה
ג. מתנות
ד. ממתוקים

טקסט מספר 4: שלמה המלך

קרא את הטקסט

שלמה היה המלך של ישראל לפני 3,000 שנים בערך. הוא היה מלך במשך 40 שנה. שלמה היה איש חכם מאוד, עשיר, וגם מנהיג גדול. הוא בנה ערים גדולות ועם-ישראל חי בשקט ובשלום. המלך שלמה היה גם סופר ומשורר: הוא כתב 3,000 משלים (סיפורים), ו-1,000 שירים.

אנשים מכל העולם באו לירושלים, כדי לראות את שלמה ולשמוע את דברי החוכמה שלו. הרבה מלכים ממדינות אחרות אהבו את שלומה, וחתמו איתו על הסכמי-שלום. המלך שלמה בנה את בית-המקדש בירושלים. בית-המקדש היה מקום חשוב לעם היהודי. עד היום היהודים חושבים על בית-המקדש ומספרים עליו. אחרי שהמלך שלמה מת, ממלכת ישראל (מדינת ישראל) התחלקה לשני חלקים: מדינה אחת בצפון-הארץ - השם שלה היה "ישראל". מדינה שנייה מסביב לירושלים ובדרום-הארץ - השם שלה היה "יהודה".

בחר את התשובה הנכונה:

1. למה אומרים ששלמה היה מנהיג גדול?
 - א. כי הוא היה עשיר
 - ב. כי הוא הביא שלום לעם ישראל ובנה ערים ובית-המקדש
 - ג. כי הוא היה מלך במשך 40 שנה
 - ד. כי הוא לא היה מלך ישראל
2. כמה משלים ושירים כתב שלמה המלך?
 - א. עשרים שירים וגם כמה סיפורים.
 - ב. הוא כתב רק שירים.
 - ג. שלושת אלפים משלים ואלף שירים.
 - ד. שלוש מאות משלים ומאה שירים
3. למה הרבה אנשים ממדינות אחרות באו לירושלים?
 - א. לטייל ולנוח.
 - ב. לראות ולשמוע את שלמה המלך.
 - ג. לקרוא את המשלים שלו.
 - ד. כי הם אהבו את שלומה.
4. למה גם היום היהודים חושבים על בית-המקדש?
 - א. כי זה מקום חשוב לעם היהודי.
 - ב. כי שלמה המלך בנה אותו.
 - ג. כי הרבה מלכים ממדינות אחרות באו לשם.
 - ד. כי הוא שלמה המלך כתב שירים.
5. מה קרא לממלכת ישראל אחרי שהמלך שלמה מת.
 - א. בא מלך חדש.
 - ב. היא התחלקה לשתי מדינות: "יהודה" ו"ישראל"
 - ג. השם שלה היה "יהודה".
 - ד. הרבה מלכים ממדינות אחרות חתמו איתה על הסכמי-שלום.
6. למה אומרים ששלמה היה סופר ומשורר?
 - א. כי הוא כתב שירים וסיפורים יפים.
 - ב. כי הוא היה איש חכם ומנהיג גדול.
 - ג. כי הוא בנה את בית-המקדש בירושלים.
 - ד. כי הרבה אנשים אהבו אותו.

טקסט מספר 5: העיר אילת

קרא את הטקסט

אילת היא העיר הדרומית (דרום) ביותר בישראל. היום גרים שם כ-50,000 תושבים. העיר אילת היא נקודת-מפגש (פגישה) של הנגב, מְדִבְרַ-סיני והים האדום. לאילת יש גבול עם שתי מדינות: ירדן ומצרים..

אזור אילת הוא מקום עתיק מאוד. גם בתנ"ך כתוב על אילת, למשל, שלמה המלך בנה באילת נמל חשוב, כדי להגיע דרך הים למקומות רחוקים.

היום אילת היא עיר תיירות. יש שם 50 מלונות, הרבה חנויות ומסעדות, ותיירים רבים באים לשם גם בחורב וגם בקיץ. מזג האוויר באילת חם בדרך-כלל, וכמעט לא יורד שם גשם. אפשר לטייל בסביבה ברגל או במכונית, ואפשר גם לשחות או לצלול בים האדום. בים יש דגים וחיות מיוחדות, והטמפרטורה של המים היא 20° בערך.

אילת היא גם עיר של פסטיבלים ומוסיקה. בכל שנה בסוף הקיץ עושים ברחובות-העיר פסטיבל של מוסיקת ג'אז: "ג'אז בים האדום". לפסטיבל באים מוסיקאים ותיירים רבים מהארץ ומכל העולם.

בחר את התשובה הנכונה:

1. כמה אנשים גרים באילת היום?
 - א. 50 איש
 - ב. 50 אלף איש
 - ג. 20 איש
 - ד. 5 מיליון איש
2. איפה נמצאת אילת?
 - א. בנגב
 - ב. במצרים על-יד הגבול עם ירדן
 - ג. בישראל על-יד הים האדום
 - ד. במְדִבְרַ-סיני
3. בתנ"ך כתוב על אזור אילת ש...
 - א. זה מקום עתיק מאוד
 - ב. באים לשם תיירים רבים
 - ג. זה לא בישראל
 - ד. שלמה המלך בנה שם נמל
4. מה תיירים עושים באילת?
 - א. בונים שם נמלעם חשובים.
 - ב. נחים, שוחים וצוללים בים, מטיילים באזור וגם מבקרים בפסטיבלים
 - ג. פסטיבל של מוסיקת ג'אז
 - ד. לומדים סיפורים מהתנ"ך
5. מזג האוויר באילת...

- א. חם בקיץ אבל כל הזמן יורד גשם.
- ב. חם במשך כל השנה.
- ג. חם בחורף וקר בקיץ.
- ד. קר מאוד.

6. למה לפסטיבל שעושים באילת קוראים "ג'אז בים האדום"?
- א. כי אילת נמצאת על-יד הים האדום, והפסטיבל הוא של מוסיקת ג'אז.
 - ב. כי אין שם ג'אז.
 - ג. כי באילת אין ים.
 - ד. כי לפסטיבל באים מוסיקאים ותיירים רבים מהארץ ומכל העולם.

בהצלחה!

סך הכול – 40 נקודות. נקודות: _____ חתימת המורה: _____